

10. CULTUUR, SPORT EN VRIJE TIJD

10.1 Cultuur als recht voor iedereen

In Gent zien we cultuur als een basisrecht. Iedereen die dat wil, moet cultuur kunnen maken en cultuur kunnen beleven. Kunst en cultuur hebben de kracht om mensen in al hun diversiteit met elkaar te verbinden en een hefboom te vormen om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Met een doordachte inzet van mensen en middelen, en meer aandacht voor het bundelen van krachten, laten we kunst en cultuur verder bloeien in onze stad. We waken steeds over de artistieke vrijheid en de autonomie van onze culturele spelers en ondersteunen hen om een sector te zijn waarin veilige en eerlijke werkomstandigheden voorop staan.

10.2 Toegankelijkheid: Fysiek, financieel én inhoudelijk

We maken kunst en cultuur toegankelijk voor elke inwoner: fysiek bereikbaar én betaalbaar. Zowel in het centrum als in onze wijken en deelgemeenten. Toegankelijkheid vormt de rode draad doorheen ons cultuurbeleid. We willen ervoor zorgen dat iedereen kan deelnemen, ongeacht achtergrond, leeftijd, inkomen of beperking.

Onze cultuurhuizen en musea moeten open huizen zijn: uitnodigend, drempelverlagend en levendig. We zetten daarom in op gedeeld ruimtegebruik, samenwerking over grenzen en sectoren heen en ruimte voor experiment.

De grote investeringen die we doen, moeten zich vertalen in een maximale maatschappelijke return. Het gaat om plekken waar creativiteit kan bloeien, waar verhalen worden gedeeld, en waar elke Gentenaar zich welkom en thuis kan voelen.

We versterken de UiTPAS. Deze pas opent vandaag al vele deuren voor wie het financieel moeilijk heeft, maar groeit snel en staat onder druk. Om de positieve impact te behouden én meer mensen te bereiken zetten we hier extra op in. Zo kan iedereen, ook kinderen en volwassenen met een beperkt inkomen, deelnemen aan het rijke culturele leven en het sportaanbod van onze stad.

10.3 Ruimte delen en investeren in plekken die leven

We investeren in plekken die gedragen worden door de buurt, gedeeld worden met partners (al dan niet tijdelijk) en uitnodigen tot ontmoeting en creatie.

Daarbij maken we bewuste keuzes voor onze culturele gebouwen. We kiezen voor wat écht nodig is: gebouwen veilig en toegankelijk houden voor zowel bezoekers als medewerkers. Grote projecten zoals de renovatie van het Operagebouw worden eenvoudiger en soberder, en gebouwen delen met andere organisaties is voortaan de norm.

We investeren ook in onze bestaande podia. Samen met NTGent, KASK en Campo maken we een masterplan op voor gedeelde maak-, toon- en experimenteerplekken.

Door ruimte te verbinden en met elkaar te delen, kan een boeiend kruispunt ontstaan van sociale en culturele activiteiten.

Theater Scala is een belangrijke plek voor Gents volkstoneel en kunstbeoefening in de vrije tijd. We willen deze plek professionaliseren en uitbouwen, en ook inzetten voor buurtinitiatieven.

Met onze stedelijke partners De Centrale en Muziekcentrum De Bijloke blijven we Gent mee op de kaart zetten als Creative City of Music. We blijven onze levendige jeugdcultuur voeden, bijvoorbeeld met de 'Alles Kan'-subsidie, en ondersteunen plekken zoals Minus-One en de 4de zaal.

10.4 Ondersteuning op maat: van groot tot buurtgericht

We hervormen onze subsidiereglementen om cultuur in Gent, in de wijken en in de deelgemeenten toegankelijk te houden voor iedereen. Van grote producties tot kleine, buurtgerichte projecten. We gaan voor het eenvoudiger, doelgerichter en transparanter maken van de cultuursubsidies. Door de krachten nog beter te bundelen houden we het culturele weefsel van onze stad sterk. Samen met de sector zelf en met alle waardevolle inzichten uit het traject richting Gent 2030 als leidraad, bouwen we aan een helder kompas.

We zetten ook in op een systeem om het brede culturele aanbod beter bekend te maken bij alle doelgroepen.

10.5 Musea en erfgoed: samenwerken en vernieuwen

Gent heeft tal van musea en Historische Huizen om trots op te zijn. Ze zijn trekpleisters voor bewoners en bezoekers, met indrukwekkende collecties, eigenzinnige activiteiten en open deuren. Ze maken kunst, design en erfgoed toegankelijk voor een zo breed mogelijk publiek. Om dat zo te houden, versterken we onze stedelijke musea en Historische Huizen met gerichte investeringen, vanuit een innovatieve blik. De expertise van de Erfgoedcel draagt daaraan bij.

We bundelen daarvoor eerst de krachten van de verschillende organisaties – de AGB's Erfgoed, Kunsten & Design en de IVA Historische Huizen – in één slagkrachtige structuur met een sterkere onderlinge samenwerking. Zo gaan we efficiënter werken en onze musea nog sterker op de kaart zetten.

Het Designmuseum Gent breidt uit en heropent als samenwerkingsplek met Gentse partners en makers, met een breed programma voor een divers publiek.

We renoveren het Huis van Alijn en zorgen dat het museum eindelijk toegankelijk wordt voor elke bezoeker.

We zetten met de musea ook extra in op toegankelijkheid voor voor doven, blinden en personen met een cognitieve beperking. We onderzoeken mogelijke samenwerkingen met partners zoals het Vlaams Gebarentaal Centrum.

We onderzoeken om ook de ruimtes van onze musea en Historische Huizen maximaal te delen met anderen, zowel fysiek als inhoudelijk.

We blijven krachten bundelen met de niet-stedelijke musea om samen zo slagkrachtig mogelijk te zijn en zoveel mogelijk Gentenaars te bereiken.

10.6 Bibliotheken in het hart van onze wijken

Onze bibliotheken blijven stevig verankerd in de wijken en deelgemeenten. Ze zijn plekken van emancipatie, ontmoeting, kennis en samenwerking. We clusteren ze waar mogelijk met andere diensten, en zijn zo nog meer nabij om maximaal lees- en leeransen te bieden aan elke Gentenaar. De Krook en de 14 wijkbibliotheken vormen samen een sterk netwerk van toegankelijke plekken voor alle inwoners en schoolgaande kinderen en jongeren van Gent. Met een laagdrempelig aanbod rond kennis, taal en verhalen spelen ze in op de noden van het superdiverse Gentse publiek. Hun kerntaak is het stimuleren van lees- en leerplezier en bijdragen aan de geletterdheid van onze stad.

We investeren in extra onbemande openingsuren en zetten in op outreachende werkingen zoals de gevangenisbibliotheek.

10.7 Een cultuurbeleid dat durft kiezen

Dit beleid maakt duidelijke keuzes. We kiezen voor cultuur die verbindt, die zichtbaar is in elke wijk, die ruimte geeft aan nieuwe stemmen en gedeeld gebruik. We investeren in wat écht nodig is. Zo bouwen we aan een cultuurbeleid dat Gent sterker maakt en dat van cultuur een basisrecht maakt voor iedereen. Samen met onze partners, waaronder onze Cultuurraad, het Gents Kunstenoverleg en de TOOPEN. Want alleen door samen te werken, kan cultuur een sterke hefboom zijn voor de maatschappelijke uitdagingen waar onze stad voor staat.

10.8 Gent sportstad

Sport verbindt, sport is gezond, sport enthousiasmeert en sport is emotie. Sport is een universele taal, los van herkomst, moedertaal, gender of leeftijd. Sport draagt actief bij aan het fysiek en mentaal welzijn van de Gentenaren. Daarom willen we in Gent iedereen aan het sporten en het bewegen krijgen. Sport moet voor elke Gentenaar toegankelijk zijn: in een club, in het park of op het buurtsportveld, zodat de sociale cohesie in een buurt mee versterkt wordt.

Steeds meer Gentenaars sporten. Dat verhoogt de noden en vraagt een slimmere aanpak. Door meer gedeeld gebruik, zorg voor bestaande infrastructuur met gerichte uitbreiding: bv. voor buurtsport, vechtsport of zwemmen. Ruimte, budget, trainers en begeleiders zijn echter schaars. Daarom maken we gerichte keuzes die we vertalen in vijf ambities voor deze legislatuur.

10.9 Gent als meest inclusieve sportstad: sport voor iedereen

Iedereen moet kunnen sporten. Met een apart investeringsbudget maken we de bestaande sportinfrastructuur maximaal toegankelijk.

De werking van de huidige G-sportclubs inspireert ook de reguliere sportclubs om inclusieve werking op te zetten. De subsidies vanuit de Sportdienst zullen extra ondersteuning bevatten voor G-sportclubs en inclusieve sportclubs. We verlagen de financiële drempel voor de uitbouw van een G-sport-werking en mikken op minstens één internationaal G-sport kampioenschap in Gent.

Sport voor en door meisjes geven we bijzondere aandacht. Op 10 jaar tijd is hun aandeel in de sportclubs van 40 naar 30 procent gedaald. Die trend willen we ombuigen. Zowel de fors lagere instroom als de grotere uitval van (tiener)meisjes pakken we aan met volgende acties:

- Bij ontwerp van nieuwe openbare sportinfrastructuur zorgen we ervoor dat we inclusieve publieke ruimtes creëren waar meisjes zich welkom en veilig voelen. De heraanleg van site Neptunus nemen we als test-case.
- We maken werk van voldoende kleedinfrastructuur voor meisjes, zeker bij voetbal een uitdaging.
- We geven meer zichtbaarheid aan Gentse succesverhalen in de damessport. Via deze rolmodellen laten we Gentse meisjes zien dat topsport bereiken haalbaar is.
- Voor de instroom van meisjes stimuleren we sociaal sportieve initiatieven zoals corri'girls of futbolista.

10.10 Uitbouw stadsnetwerk van sociaal-sportief aanbod en buurtsport

Sociaal-sportief werken en buurtsport hebben de afgelopen jaren een grote stap voorwaarts gezet in onze stad. Door de verankering in een stadsnetwerk verhogen we hun impact. Hierbij zetten we in op meer samenwerking tussen de sociaal-sportieve spelers zoals KAA Gent Foundation, Sportaround en Ghent Basketball én stimuleren en ondersteunen we reguliere sportclubs om ook op sociaal-sportief en buurtsport in te zetten.

Door met een stadsnetwerk aan de slag te gaan genereren we meer aanbod en impact door gerichte inzet van meer middelen. Naast de structurele ondersteuning van de sociaal sportieve organisaties, voorzien we ook impulsmiddelen voor de reguliere sportclubs met sociaal-sportief luik.

We bepalen in overleg met de stakeholders (sportdienst, jeugdwelzijnswerk, sociaal-sportieve werkingen en gebiedsgerichte werking) de prioritaire wijken om op in te zetten en verankeren de buurtsporthallen en buurtsportaanbod in dit netwerk.

10.11 Vereenvoudigde en verhoogde ondersteuning van Gentse sportclubs

We ondersteunen de Gentse sport en sportclubs met infrastructuur en werkingssubsidies. Aangezien ruimte en middelen gelimiteerd zijn - met wachtlijsten tot gevolg - kiezen we ervoor om het beschikbare budget met meer focus in te zetten.

Daarvoor werken we gerichtere criteria uit voor de erkenning als sportclub, die zorgt voor voorrang bij gebruik van, en lagere tarifiering voor infrastructuur. Bovendien zijn er heel wat private initiatieven voor padel, tennis, fitness... Als Stad investeren we in sportinfrastructuur complementair aan dat aanbod en laten o.a. investeringen en

uitbating tennishal Blaarmeersen en tennis- en padellessen over aan een externe partner. We blijven sportkampen en -lessen voor bv. zwemmen organiseren.

De verschillende werkingssubsidies voor clubs hervormen we naar één meerjarige subsidie. Dit is een grote vereenvoudiging en geeft clubs meer zekerheid. Bovendien verhogen we de subsidie voor wie extra inzet op g-sport, meisjeswerking en sociaal-sportief beleid.

10.12 Ruimte om te sporten is prioritair

De eerste prioriteit is zorgen voor kwalitatieve sporthallen, velden, pleintjes en zwemwater. De noden blijven groot, niettegenstaande Gent beschikt over het hoogste onderhoudsbudget ooit. Daarom focussen we op het maximaal operationeel houden van de bestaande sportinfrastructuur, eerder dan budget aan te wenden voor nieuwe infrastructuur of cafetaria's en dergelijke. Daardoor hebben we een significant budget voorzien om ingrepen te doen om de bestaande sportinfrastructuur maximaal toegankelijk te maken én grote stappen te zetten in de verduurzaming.

Om het capaciteitstekort te verkleinen zetten we extra in op efficiënter, intensiever en gedeeld gebruik van de bestaande infrastructuur. We sturen via de tarifiering en hervormen het annuleringsbeleid.

Bij ondersteuning met infrastructuur en subsidies maken we keuzes vanuit de ambitie de verschillende sporten en clubs zo gelijkwaardig mogelijk te behandelen. Zo krijgt VSV Gent als laatste voetbalclub ook een kunstgrasveld, en zorgen we voor ruimte voor gevechtssporten zoals Sportschool9000 in de Meibloemsite of urban sports op de FNO-site.

We zorgen voor een evenwichtige loopkalender met kwalitatieve runs verspreid over Gent, waarbij een financiële bijdrage van de organisatoren de lasten voor de Stad compenseert.

10.13 Masterplan zwemmen zodat elk Gents kind kan leren zwemmen

We rollen een masterplan zwemmen uit om voldoende capaciteit te hebben tegen 2040. Als eerste stap realiseren we tegen eind 2028 zwembad Neptunus. Daarnaast starten we met de uitwerking van een extra zwembad op site Blaarmeersen met een capaciteit van 2000 m², of vier keer zwembad Strop. Om schoolzwemmen te stimuleren experimenteren we met mobiele zwembaden. Voor openwaterzwemmen blijven we inzetten op vrije zwemplaatsen in Gentse wateren, met mogelijks ook capaciteitsuitbreiding in de Blaarmeersen.

10.14 Feesten en Evenementen

Gent is een stad die leeft, bruist en verbindt. Onze feesten en evenementen zijn meer dan momenten van ontspanning: ze zijn bakens van samenleven, cultuur en creativiteit. In de komende legislatuur kiezen we resoluut voor een beleid waarin we tradities beschermen, vernieuwing kansen krijgt en de lasten en lusten eerlijk verdeeld worden.

We zijn geen organisator, maar een facilitator die samen met organisatoren de toekomst van onze feeststad vormgeeft.

Daarbij hanteren we één helder uitgangspunt: elk evenement moet rekening houden met de vier kwadranten die het stedelijk evenwicht bepalen: de plek, de bewoner, de bezoeker en de organisator. Alleen door deze balans te bewaken kan een evenement echt duurzaam en gedragen zijn.

10.15 Facilitator, geen organisator

De Stad is geen organisator van evenementen, maar een facilitator. Het zijn de vele grote en kleine organisatoren die Gent tot een bruisende feeststad maken.

Daarbij hanteren we één helder uitgangspunt: elk evenement moet rekening houden met de vier kwadranten die het stedelijk evenwicht bepalen: de plek, de bewoner, de bezoeker en de organisator. Alleen door deze balans te bewaken kan een evenement echt duurzaam en gedragen zijn. Het bewaken van dit evenwicht zorgt ervoor dat de leefbaarheid in de stad en al haar wijken steeds gewaarborgd blijft. We ondersteunen organisatoren met raad en daad, via het evenementenloket, een gloednieuw evenementencongres, logistieke en ook financiële ondersteuning. De budgetten voor het ondersteunen van feestelijke evenementen houden we op peil en er komt budget voor nieuwe evenementen. We hebben ook oog voor de noden van kinderen en jongeren en geven hun de kans om zelf te organiseren en te leren organiseren. Zo bouwen we samen aan een gastvrije en creatieve stad waar ontmoeting en beleving centraal staan.

10.16 Eerlijke bijdragen, sterke solidariteit

Gentse evenementen zijn een rijkdom voor onze stad, maar brengen ook lasten mee. Daarom zorgen we voor een eerlijk en solidair model. Op onze stadskermissen, buurtfeesten en sociale initiatieven besparen we niet – zij blijven de ruggengraat van ons evenementenweefsel. Commerciële evenementen daarentegen leveren een faire bijdrage: van sportevents tot concerten op unieke locaties, telkens zal een eerlijke financiële tegenprestatie gevraagd worden. Ook het Uitleenpunt wordt hervormd volgens dit principe. Zo dragen de sterkste schouders meer bij en blijft er een voordelige ruimte voor kleinere buurtinitiatieven. Solidariteit en eerlijkheid vormen de basis waarop alle organisatoren – groot of klein – samen Gent laten feesten.

10.17 De Gentse Feesten als stevig fundament

De Gentse Feesten zijn het uithangbord van onze stad en krijgen een solide basis voor de toekomst. In nauw overleg met de pleinorganisatoren werken we aan een helder toekomstplan, met een nieuw en eerlijk subsidiereglement. Daarnaast richten we het Gentse Feestenfonds op, waarmee waardevolle initiatieven ondersteund worden – van vaste waarden zoals het volkstheater tot vernieuwende experimenten die de Feesten levendig, authentiek en actueel houden, met aandacht voor verschillende doelgroepen. Zo versterken we de fundamenten van dit unieke stadsfestival en zorgen we ervoor dat

de Gentse Feesten ook de komende decennia stevig verankerd blijven in onze Gentse identiteit.

10.18 Ruimte voor vernieuwing en professionalisering

We creëren ruimte voor nieuwe initiatieven en stimuleren zo vernieuwende evenementen, zoals een waterevenement dat onze stad vanuit een nieuw perspectief in beeld brengt. Met een jaarlijks evenementencongres professionaliseren we samen de sector: organisatoren krijgen handvaten rond duurzaamheid, veiligheid, budgetbeheer en samenwerking.

Tegelijk verankeren we vaste evenementen die Gent kleur geven: het Lichtfestival 2.0 als internationaal uithangbord, de feestdag van 11 juli, de Winterfeesten en het voortbestaan van Jazz in 't Park. Zo garanderen we continuïteit én innovatie, en zorgen we ervoor dat Gent blijft bruisen in balans met bewoners, bezoekers en organisatoren.

Met dit beleid geven we een duidelijke richting voor de komende zes jaar. We beschermen tradities, stimuleren vernieuwing, versterken de professionaliteit van organisatoren en verdelen lasten en lusten eerlijk. Gent blijft zo een stad die feesten mogelijk maakt met respect voor iedereen – een stad die bruist, verbindt en vooruitkijkt.